

Ársreikningur 2020

A-deild LSR

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins

Engjateigi 11

105 Reykjavík

550197-3409

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	2-7
Áritun óháðs endurskoðanda.....	8-11
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	10
Efnahagsreikningur.....	11
Sjóðstreymi.....	12
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu.....	15
Skýringar.....	16-37
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	38
Viðauki I - Deildaskipt yfirlit LSR.....	39-42

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

A-deild LSR starfar samkvæmt lögum nr. 1/1997 um LSR, lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda. Stjórnin hefur einnig samþykkt margvíslegar reglur sem gilda um starfsemi sjóðsins. Hlutverk sjóðsins er:

- Að greiða sjóðfélögum lífeyri.
- Að tryggja sjóðfélaga fyrir tekjumissi í kjölfar örorku og stuðla að fjárhagslegu öryggi maka og barna við andlát sjóðfélaga.
- Að taka við iðgjöldum og varðveita upplýsingar um réttindi sjóðfélaga.
- Að ávaxta fjármuni sjóðsins með sem bestum hætti með hliðsjón af fjárfestingarstefnu að teknu tilliti til áhættu.

LSR er starfræktur í þremur deildum og er hver deild með aðskilinn fjárhag. Deildir sjóðsins eru: A-deild, B-deild og Séreign LSR. Deildaskipt yfirlit LSR er að finna í viðauka I.

Covid-19 heimsfaraldurinn hafði þó nokkur áhrif á starfsemi LSR á árinu 2020. Eftir að smit vegna faraldursins greindust hér á landi settu starfsmenn sjóðsins upp viðbragðsáætlun sem miðaði að því að halda starfsemi sjóðsins gangandi og tryggja eins góða þjónustu við sjóðfélaga og unnt var miðað við aðstæður hverju sinni. Húsnæði sjóðsins var meðal annars skipt upp í sóttvarnarhólf með það að markmiði að vernda starfsmenn og tryggja að risk á starfseminni yrði sem minnst ef upp kæmi smit. Vegna samkomutakmarkana þurfti að loka afgreiðslu LSR hluta úr árinu og starfsmenn unnu að heiman í gegnum fjarbúnað. Þrátt fyrir þetta tókst að halda starfsemi sjóðsins gangandi, greiða út lífeyri á réttum tíma og veita þá þjónustu sem leitað var eftir. Starfsfólk LSR sýndi mikla aðlögunarhæfni og þrautseigju við krefjandi aðstæður og eiga sérstakt hrós skilið fyrir það.

Eignir og ávöxtun

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 861.771 m.kr. í árslok 2020 samanborið við 729.491 m.kr. árið áður. Aukning eigna nam 132.281 m.kr. milli ára.

Nafnávöxtun ársins 2020 var 14,6% sem samsvarar 10,8% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun, þ.e. raunávöxtun þegar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður hefur verið dreginn frá hreinum fjárfestingartekjum var 10,6%. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 6,4%, síðustu 10 ára 6,2% og frá stofnun sjóðsins árið 1997 hefur meðaltalið verið 4,1%.

Iðgjaldagreiðslur og fjöldi sjóðfélaga

Á árinu 2020 námu lögbundin iðgjöld 35.467 m.kr. samanborið við 32.515 m.kr. árið áður. Virkir sjóðfélagar, þ.e. sjóðfélagar sem greiða iðgjöld til sjóðsins að meðaltali í hverjum mánuði, voru 28.330 á árinu 2020 samanborið við 27.330 á árinu 2019. Í árslok 2020 áttu 71.469 sjóðfélagar réttindi hjá sjóðnum.

Lífeyrisgreiðslur og fjöldi lífeyrisþega

Á árinu 2020 námu greiðslur til lífeyrisþega 10.829 m.kr. samanborið við 8.991 m.kr. árið áður. Meðalfjöldi lífeyrisþega var 9.172 á árinu 2020 samanborið við 8.140 á árinu 2019.

Fjárfestingartekjur og skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Hreinar fjárfestingartekjur námu 108.392 m.kr. samanborið við 99.562 m.kr. árið áður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sjóðsins nam 831 m.kr. samanborið við 728 m.kr. árið áður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna var 0,10% á árinu 2020 en var 0,11% árið áður. Stöðugildi hjá LSR voru 54 á árinu 2020 og hlutdeild A-deildar var 31,7 stöðugildi. Hlutdeild A-deildar í launakostnaði LSR nam 376 m.kr. af heildarfjárhæð launa og 100 m.kr. af launatengdum gjöldum. Sjá nánari upplýsingar í skýringu 6.

Sjóðfélagalán

Lán til sjóðfélaga námu alls 21.749 m.kr. á árinu 2020 samanborið við 31.563 m.kr. árið áður. Uppgreiðslur námu 27.800 m.kr. á árinu 2020 og voru nettó útlán því neikvæð um 6.051 m.kr. Fjöldi nýrra útlána var 1.101 á árinu 2020. Í lok ársins voru eftirstöðvar sjóðfélagalána 100.733 m.kr. og fjöldi sjóðfélaga á bak við þau lán var 6.843.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Tryggingafræðileg úttekt og staða lífeyrisaukasjóðs

Tryggingafræðileg úttekt miðað við árslok 2020 sýnir að heildarstaða sjóðsins er neikvæð um 0,2% samanborið við 2,9% neikvæða stöðu í árslok 2019. Staða sjóðsins batnar mikið milli ára vegna góðrar ávöxtunar.

Í forsendum tryggingafræðilegrar úttektar er miðað við að ávöxtun eigna sjóðsins á næstu áratugum verði 3,5% umfram hækkun vísitölu neysluverðs. Staða sjóðsins er reiknuð út frá sértækum líkum varðandi dánarlíkur og örorku. Sértækar líkur eru reiknaðar út frá öllum sjóðfélögum sem eiga réttindi hjá LSR, þ.e. bæði þeim sem eiga réttindi í A-deild og B-deild sjóðsins. Tryggingafræðilegar forsendur eru óbreyttar á milli ára. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu má sjá í sérstöku yfirliti og í skýringu 14.

Í stað þess að forsendur tryggingafræðilegrar úttektar miði við lífslíkur í fortíð stendur til að miða þær við spá um lífslíkur í framtíðinni. Spá um lífslíkur gerir ráð fyrir lengri lífaldri en núverandi forsendur gera ráð fyrir. Samkvæmt því væri gert ráð fyrir að sjóðfélagar fái lífeyrisgreiðslur í lengri tíma en áður var miðað við. Slík breyting á forsendum myndi hafa í för með sér neikvæð áhrif á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins en ekki liggur fyrir útreikningur á hver áhrifin nákvæmlega yrðu. Óvissa er um hvenær breyttar forsendur myndu taka gildi en það gæti gerst frá og með næstu áramótum.

Stjórnarhættir

LSR leggur áherslu á góða stjórnarhætti. Í stefnuyfirlýsingu sjóðsins segir: LSR tileinkar sér ábyrga starfshætti, með vönduð vinnubrögð, fagmennsku og frumkvæði að leiðarljósi. Sjóðurinn leggur áherslu á fyrirmyndarþjónustu og öfluga upplýsingatækni. Þannig verður LSR traustur lífeyrissjóður og sjóðfélögum örugg samfylgd.

Stjórn sjóðsins er skipuð átta einstaklingum. Fjármála- og efnahagsráðherra skipar fjóra stjórnarmenn, stjórn BSRB skipar tvo, stjórn BHM einn og stjórn KÍ einn. Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins í samræmi við lög um lífeyrissjóði, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins.

Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans, gengur frá starfslýsingu hans og setur honum erindisbréf. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar.

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar og er hún skipuð til eins árs í senn. Hún starfar í samræmi við IX. kafla laga um ársreikninga nr. 3/2006. Nefndin hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, tilhögun innra eftirlits og aðferðum við áhættumat í því skyni að auka trúverðugleika í starfsemi sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur samþykkt stjórnarháttayfirlýsingu og er henni ætlað að styðja við góða og ábyrga stjórnarhætti. Með góðum stjórnarháttum í starfsemi LSR er lagður grunnur að traustum samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur og ábyrgðaraðila sjóðsins. Með góðum stjórnarháttum er stuðlað að gagnsæi í starfsemi sjóðsins. Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins litið til og haft til hliðsjónar almenn viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórn sjóðsins hefur jafnframt sett sér starfsreglur. Í starfsreglunum er fjallað um starfsemi, skipan og verksvið stjórnar. Í starfsreglunum er m.a. litið til samþykktar sjóðsins og laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sérstaklega er litið til þeirra ákvæða er lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða og hæfi. Stjórnarháttayfirlýsingin og starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vef sjóðsins ásamt fleiri innri reglum sem sjóðurinn hefur sett sér.

Hér á næstu síðu er að finna yfirlit yfir löggjöf, stjórnvaldsreglur, leiðbeinandi tilmæli FME ásamt reglum og stefnum sem LSR hefur sett sér. Listinn er til upplýsinga og er ekki tæmandi. Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur opinberra aðila sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef FME.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lög frá Alþingi:

- Lög nr. 1/1997 um LSR.
- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Reglugerðir:

- Reglugerð nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 698/1998 um ráðstöfun iðgjalds til lífeyrissparnaðar og viðbótartryggingarverndar.
- Reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar, með síðari breytingum.
- Reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Reglur og leiðbeiningar FME:

- Reglur nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 180/2013 um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2010 um hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 6/2014 um útvistun hjá eftirlitsskyldum aðilum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019 vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.

Stefnur sem LSR hefur sett sér:

- Áhættustefna.
- Fjárfestingarstefna.
- Hluthafastefna.
- Stefna um ábyrgar fjárfestingar.
- Gæðastefna.
- Jafnlaunastefna og jafnréttisáætlun.
- Persónuverndaryfirlýsing.
- Skjala - og upplýsingastefna.
- Starfskjarastefna.
- Starfsmannastefna.
- Upplýsingaöryggisstefna.
- Útvistunarstefna.
- Þjónustustefna.

Reglur í starfsemi LSR:

- Reglur um hlutverk stjórnar, framkvæmdastjóra og annarra starfsmanna við ávöxtun eigna sjóðsins.
- Reglur um lán lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins.
- Reglur um upplýsingagjöf til stjórnar um rekstur.
- Samþykktir sjóðsins.
- Siða- og samskiptareglur.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar.
- Starfsreglur stjórnar.
- Stjórnarháttayfirlýsing.
- Verklagsreglur um verðbréfiðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna.
- Stefna LSR og reglur um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Áhættustýring

Áhættustýring sjóðsins byggir á framangreindri reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Markmið áhættustefnu sjóðsins er að auka öryggi í starfsemi hans með því að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri sjóðsins. Áhættan nær bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánari umfjöllun um áhættuþætti sem hafa verið skilgreindir í starfsemi sjóðsins, áhættustýringu og áhættustefnu má sjá í skýringu 17.

Áhættustefnan er eitt af lykilverkfærum stjórnar við að uppfylla skyldur sínar gagnvart sjóðnum. Henni er beitt samhliða fjárfestingarstefnu sjóðsins og stuðlar hún að því að lífeyrissjóðurinn nái settum markmiðum með ásættanlegri áhættu í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum.

Eitt af verkefnum stjórnar er að móta innra eftirlit lífeyrissjóðsins og skjalfesta eftirlitsferla. Allir helstu ferlar í starfseminni hafa verið skjalfestir og hlutverk skilgreind. Lögð er áhersla á að greina helstu áhættuþætti og hefur sjóðurinn innleitt virkt eftirlit til að draga úr áhættu í starfsemi sjóðsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

LSR telst eining tengd almannahagsmunum skv. lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Meginhlutverk lífeyrissjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Um lífeyrissjóðinn, uppbyggingu og hlutverk gilda sérstök lög, lög nr. 1/1997, en auk framangreindra sérlaga um lífeyrissjóðinn gilda almenn lög um lífeyrissjóði nr. 129/1997.

LSR skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að taka við og ávaxta iðgjöld og greiða lífeyri. LSR hefur sett sér starfsreglur sem stjórn starfar eftir. Er þar m.a. kveðið á um að stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu ekki taka sæti í stjórnnum fyrirtækja í umboði sjóðsins eða sitja í stjórnnum fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Það sama á við um starfsmenn sjóðsins. Starfsmenn sjóðsins geta þó tekið sæti í stjórnnum, fjárfestingarráðum og ráðgjafarráðum fyrirtækja sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins eða fyrirtækjum, sem sjóðurinn á hlut í, og hafa eingöngu fjárvörslu og fjármálaumsýslu að markmiði. Í starfsreglunum er kveðið á um að stjórnarmenn megi ekki gera ráðstafanir sem eru til þess að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra aðila eða á kostnað sjóðsins.

LSR hefur einnig sett sér siða- og samskiptareglur sem gilda fyrir stjórnarmenn og starfsmenn. Umsjón fjármuna og eignastýring felur í sér samskipti við aðila á fjármálamarkaði og útgefendur fjármálagerna. Með reglunum er lögð áhersla á að starfsmenn sjóðsins byggi samskipti við aðila á fjármálamarkaði og útgefendur fjármálagerna á almennum grunnreglum sem tryggja gott viðskiptasiðferði á sama tíma og hagsmunir sjóðfélaga séu hafðir að leiðarljósi. Til viðbótar við framangreindar reglur hefur sjóðurinn sett sér reglur sem gilda um verðbréfavíðskipti stjórnarmanna og starfsmanna. Í reglunum er m.a. kveðið á um að stjórnarmenn og starfsmenn skulu ekki taka þátt í meðferð máls ef aðstæður eru til þess fallnar að draga óhlutdrægni í efa. Reglurnar kveða jafnframt á að þeim starfsmönnum og stjórnarmönnum sem búa yfir eða hafa aðgang að trúnaðarupplýsingum sé óheimilt að nýta sér upplýsingarnar á nokkurn hátt eða láta þriðja aðila upplýsingarnar í té. Í reglunum er m.a. lögð sérstök skylda á þá starfsmenn sem koma að starfsemi sem getur valdið hagsmunaárekstrum eða hafa aðgang að trúnaðarupplýsingum að tilkynna um verðbréfavíðskipti sín. Haldin er sérstök skrá um verðbréfavíðskiptin.

Framangreindum reglum, þ.e. starfsreglum stjórnar, siða- og samskiptareglum og reglum um verðbréfavíðskipti stjórnarmanna og starfsmanna er ætlað að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra í starfsemi lífeyrissjóðsins og vera vakandi fyrir öllum tengslum sem geta leitt til þeirra.

Sjóðurinn vinnur samkvæmt eigin jafnlaunastefnu og jafnréttisáætlun og starfar í samræmi við lög um jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008. Hjá sjóðnum er í gangi vinna vegna jafnlaunavottunar og stefnt að því að sjóðurinn fái formlega vottun á árinu 2021.

Sérstök starfsmannastefna gildir innan sjóðsins. Starfsmannastefnunni er m.a. ætlað að vera hvatning jafnt fyrir starfsmenn og stjórnendur til þess að skapa faglegt, krefjandi, skemmtilegt og fjölskylduvænt vinnuumhverfi.

Efn af þeim skyldum sem hvílir á LSR er að setja sér siðferðileg viðmið í fjárfestingum og hefur LSR sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarháttanna við mat, ákvörðun og eftirfylgni fjárfestinga LSR. Umhverfislegir þættir, félagslegir þættir og stjórnarhættir eru hluti af heildaráhættumati sjóðsins við fjárfestingarákvarðanir og eftirfylgni þeirra þar sem þessir þættir geta haft áhrif á ávöxtun og áhættu til lengri tíma. LSR leitast við að þau félög sem fjárfest er í séu sjálfbær í rekstri og stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

LSR hvetur þau fyrirtæki sem sjóðurinn fjárfestir í til að starfa með ábyrgum hætti út frá umhverfissjónarmiðum og í samræmi við samfélagsleg gildi og viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja. Jafnframt hvetur LSR til þess að fyrirtæki hugi að umhverfismálum t.d. með því að setja sér umhverfisstefnu og sýni aukið gegnsæi með því að skýra frá umhverfislegum þáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum t.d. í ársskýrslu, samfélagskýrslu eða á sambærilegan máta. Að fyrirtæki sýni fram á hvernig starfsemi þeirra tengist almennt viðurkenndum viðmiðum á þessu sviði svo sem Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna, ESG viðmiðum kauphallarinnar og leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Framangreint á jafnframt við um rekstrarfélög fyrir hönd þeirra sjóða sem þau starfrækja, verðbréfa- og fjárfestingarsjóði sem og útgefendur annarra fjármálagerninga.

Hvað innlendar fjárfestingar í skráðum fjármálagerningum varðar er LSR að láta meta félög og útgefendur skuldabréfa í eignasafni sjóðsins sem skráð eru í kauphöllinni á Íslandi með hliðsjón af umhverfisáhættu, félagslegri áhættu og áhættu tengdri stjórnarháttum. Þegar um innlendar fjárfestingar er að ræða skal framkvæmdastjóri LSR jafnframt kynna stefnu um ábyrgar fjárfestingar fyrir þeim einstaklingum sem fyrirhugað er að gera tillögu um til stjórnarsetu til að ganga úr skugga um hvort þeir telji sig geta starfað í anda stefnunnar. Þegar um fjárfestingar í gegnum þriðja aðila er að ræða leggur LSR áherslu á að innlendir og erlendir samstarfsaðilar hafi sett sér virka stefnu í umhverfislegum þáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum og geti sýnt með greinargóðum hætti hvort og hvernig sé unnið eftir þeirri stefnu við mat og eftirfylgni fjárfestinga. LSR leggur jafnframt áherslu á að tekið sé tillit til framangreindra þátta og samfélagsáhættu í rekstri óskráðra fyrirtækja og sjóða.

LSR hefur um árábil verið aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (United Nations Principles for Responsible Investment) og þar með hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að horfa til framangreindra þátta við mat og ákvarðanir á fjárfestingum. Í tengslum við aðild sína að framangreindum reglum Sameinuðu þjóðanna þarf sjóðurinn einnig að gera ítarlega grein fyrir fjárfestingarákvörðunum sínum og eftirfylgni þeirra á hverju ári og hvernig þær samræmast reglunum. LSR er meðal stofnaðila að IcelandSIF en tilgangur þeirra samtaka er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábygrra fjárfestinga og auka umræðu um þær.

Í samræmi við hluthafastefnu LSR birtir LSR upplýsingar á vefsíðu sjóðsins um hvernig fulltrúar sjóðsins hafa greitt atkvæði í stjórnarkjöri í hverju félagi fyrir sig. Upplýsingar um meðferð LSR á atkvæðisrétti á hluthafafundum eru jafnframt birtar reglulega á vefsíðu sjóðsins.

Framtíðarhorfur og atburðir eftir lok reikningsárs

Á komandi árum mun lífeyrissjóðurinn hafa áfram að höfuðmarkmiði að ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu sjóðsins í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum og hámarka réttindi sjóðfélaga. Lífeyrisgreiðslur voru tæplega þriðjungur af iðgjöldum sem greidd voru til sjóðsins á árinu 2020. Innflæði í sjóðinn er því mikið og má segja að hann sé í uppbyggingarfasa.

Tryggingafræðileg staða sjóðsins miðað við árslok 2020 er vel innan skilgreindra marka og er hann fær um að standa við skuldbindingar sínar gagnvart sjóðfélögum í framtíðinni.

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir lok uppgjörstímabilsins sem þarfnast leiðréttingar eða skýringar í ársreikningnum eða meðfylgjandi skýringum.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Það er álit stjórnar sjóðsins að allar upplýsingar komi fram í ársreikningnum, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun. Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins staðfesta ársreikninginn með rafrænni undirritun sinni.

Reykjavík 14. apríl 2021

Í stjórn LSR

Árni Stefán Jónsson, formaður stjórnar

Guðrún Ögmundsdóttir, varaformaður stjórnar

Áslaug María Friðriksdóttir

Guðmundur Árnason

Ragnar Þór Pétursson

Unnur Pétursdóttir

Viðar Helgason

Þórveig Þormóðsdóttir

Framkvæmdastjóri

Harpa Jónsdóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning A-deildar Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins fyrir árið 2020. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning þann 31. desember 2020, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2020, efnahag hans 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald endurskoðunarskýrslu sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Óhæði

Við erum óháð Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur (IESBA Code) og viðeigandi settar siðareglur á Íslandi og höfum uppfyllt önnur ákvæði þeirra.

Eftir okkar bestu vitund, þá höfum við ekki veitt lífeyrissjóðnum neina óheimila þjónustu sem endurskoðendur lífeyrissjóðsins samanber lista yfir óheimila þjónustu sem tilgreind er í grein 5(1) í reglugerð Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Ráðning endurskoðanda

Ráðningarsamband milli okkar og ríkisendurskoðanda um endurskoðun Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins var undirritað 2. nóvember 2018 fyrir árið 2018 og höfum við endurskoðað ársreikning lífeyrissjóðsins á hverju ári síðan.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2020. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Við höfum uppfyllt skyldur okkar eins og þær eru tilgreindar í kaflanum „ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins“ hér að neðan, sem og í tengslum við lykilatriði í endurskoðun. Endurskoðunin fól í sér hönnun og framkvæmd á endurskoðunaraðgerðum til að bregðast við mati okkar á verulegri áhættu í ársreikningnum. Niðurstaða endurskoðunaraðgerða okkar, þar á meðal þær aðgerðir sem útlistaðar eru hér að neðan, mynda grunn okkar að áritun á ársreikning sjóðsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

Mat á óskráðum fjárfestingum

Verðmæti óskráðra fjárfestinga og skráðra fjárfestinga þar sem gangvirði byggir ekki á verði á virkum markaði nam 68.229 m.kr. eða um 8% af heildareignum þann 31. desember 2020 (48.873 m.kr. þann 31. desember 2019). Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirðisþrepi 2 og 3 í skýringum í ársreikningi.

Á meðal ofangreindra fjárfestinga eru óskráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini, framtakssjóðir (sjóðir um sameiginlega fjárfestingu), óskráð skuldabréf og skráð skuldabréf þar sem gangvirði byggir ekki á verði á virkum markaði. Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati stjórnenda, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á ávöxtunarkröfu óskráðra hlutabréfa
- Mat á framtíðargreiðsluflæði
- Mat á grunnkröfu skuldabréfa
- Mat á skuldaálagi

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á óskráðum fjárfestingum vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Viðbrögð endurskoðanda

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði:

- Ferli við fjárfestingar og mat var yfirfarið.
- Fyrir áhættumiðað úrtak var lagt mat á aðferðafræði og forsendur óskráðra hlutabréfa, hlutdeildarskírteina og framtakssjóða og kallað var eftir stuðningsgögnum að baki verðmati.
- Fyrir áhættumiðað úrtak skuldabréfa var lagt mat á aðferðafræði og forsendur eins og grunnkröfur, skuldaálag og mótaðilaáhættu.
- Farið var yfir flokkun óskráðra fjárfestinga í þrepaskiptingu gangvirðis.

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar í skýringum 2.3, 2.8, 7 - 9 og 16.

Mat á lífeyrisskuldbindingu

Lífeyrisskuldbinding sjóðsins nam 1.215.002 m.kr. þann 31. desember 2020 (1.099.084 m.kr. þann 31. desember 2019). Tryggingafræðileg staða þann 31. desember 2020 nam -0,2% þar sem skuldbindingar voru umfram eignir í árslok (-2,9% í árslok 2019). Lífeyrisskuldbindingin er reiknuð út af tryggingastærðfræðingi sem er óháður sjóðnum.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á sértækum lífslíkum
- Mat á sértækum örorkulíkum
- Sértækir útreikningar

Vegna þess hve flóknir útreikningarnir eru og vegna stærðar og mikilvægi fyrir sjóðinn, teljum við mat á lífeyrisskuldbindingu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Viðbrögð endurskoðanda

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði, með aðstoð innri tryggingastærðfræðings EY eftir atvikum:

- Mátum óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings.
- Ferli við útreikninga var yfirfarið.
- Framkvæmdir voru greiningar á sértækum lífs- og örorkulíkum sem notaðar eru við útreikning við staðlaðar lífs- og örorkulíkur gefnar út af Félagi Íslenskra Tryggingastærðfræðinga.
- Framkvæmdir voru aðgerðir með úrtökum til að sannreyna inntaksgögn og útreikninga.
- Framkvæmdir voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.
- Yfirfarnar voru næmnigreiningar með því að skoða áhrif breytinga á lykilforsendum í líkaninu.

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar yfirlit um tryggingafræðilega stöðu ásamt skýringum 14 og 17.1.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að meta rekstrarhæfi sjóðsins og eftir því sem við á, skýra frá þeim atriðum sem varða rekstrarhæfið og notkun forsendunnar um áframhaldandi rekstrarhæfi, nema ætlunin sé að leysa upp sjóðinn eða hætta starfsemi hans, eða ef enginn annar raunhæfur valkostur er í stöðunni.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær, einar og sér eða samanlagðar, gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggjum við á faglegri dómgreind og beitum ávallt faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Við greinum og metum hættunna á verulegum skekkjum í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnu og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Við öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Við metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Við ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun okkar. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Við metum í heild sinni hvort framsetning og uppbygging ársreikningsins, þ.m.t. innihald og skýringar, gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem fram koma við endurskoðunina, eftir því sem við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um öll tengsl eða önnur atriði sem raunhæft er að ætla að gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og eftir því sem við á, til hvaða varúðarráðstafana við höfum gripið til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar vega þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Skýrsla um innihald skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík 14. apríl 2021

Geir Steindórsson
Löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	Skýr.	2020	2019
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		9.149.187	8.373.416
Iðgjöld launagreiðenda		26.329.190	24.140.119
Réttindaflutningar og endurgreiðslur		(11.102)	1.424
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði		316.438	290.090
		<u>35.783.714</u>	<u>32.805.049</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	10.828.947	8.991.218
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.2	234.820	219.636
		<u>11.063.767</u>	<u>9.210.854</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1	83.060.825	69.529.211
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.2	26.157.744	30.080.607
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé		(317.280)	330.350
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		2.528	4.302
Fjárfestingargjöld	5	(511.706)	(382.795)
		<u>108.392.111</u>	<u>99.561.676</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	6	831.490	728.353
Önnur gjöld		0	3.719
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		132.280.568	122.423.799
Hrein eign frá fyrra ári		<u>729.490.704</u>	<u>607.066.905</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>861.771.272</u>	<u>729.490.704</u>

Efnahagsreikningur

	Skýr.	2020	2019
Eignir			
Fjárfestingar	9,15		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	7	437.484.801	323.889.788
Skuldabréf	8	390.586.830	385.478.872
		<u>828.071.631</u>	<u>709.368.659</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendum		2.684.641	2.367.830
Aðrar kröfur	10	184.364	123.842
		<u>2.869.006</u>	<u>2.491.672</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	11	422.263	429.189
Handbært fé		31.020.021	17.791.448
		<u>31.020.021</u>	<u>17.791.448</u>
Eignir samtals		<u>862.382.920</u>	<u>730.080.969</u>
Skuldir			
Áfallin lífeyrisskuldbinding	12	131.649	117.602
Aðrar skuldir	13	479.999	472.663
Skuldir samtals		<u>611.648</u>	<u>590.265</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>861.771.272</u>	<u>729.490.704</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		
Áhættuþættir í starfsemi, áhættustýring og áhættustefna	17		
Kennitölur	18		

Sjóðstreymi

	2020	2019
Inngreiðslur		
Iðgjöld	35.403.370	32.772.568
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	94.832	261.498
Aðrar inngreiðslur	72.960	110.783
	<u>35.571.162</u>	<u>33.144.849</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	11.028.300	9.151.294
Rekstrarkostnaður	766.954	710.080
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	8.373	0
Aðrar útgreiðslur	219.185	126.584
	<u>12.022.811</u>	<u>9.987.957</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>23.548.351</u>	<u>23.156.891</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.350.565	1.962.348
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(121.294.615)	(75.838.452)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	89.353.093	48.745.767
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	68.198.671	43.918.128
Keypt skuldabréf	(64.997.241)	(57.304.326)
Seld skuldabréf	17.479.333	17.928.776
	<u>(9.910.194)</u>	<u>(20.587.760)</u>
Breyting á handbæru fé	13.638.157	2.569.132
Gengismunur af handbæru fé	(409.584)	73.155
Handbært fé í upphafi árs	17.791.448	15.149.161
Handbært fé í lok árs	<u>31.020.021</u>	<u>17.791.448</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu

Eignir	Skýr.	2020		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		861.771.272		861.771.272
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(31.419.325)	0	(31.419.325)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(14.728.258)	0	(14.728.258)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(9.540.975)	0	(9.540.975)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		(7.324.871)	(11.102.898)	(18.427.769)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	425.171.055	425.171.055
Eignir samtals		<u>798.757.844</u>	<u>414.068.157</u>	<u>1.212.826.000</u>

Skuldbindingar

Eftirlaun		591.852.454	507.772.348	1.099.624.801
Örorkulífeyrir		44.093.233	39.230.975	83.324.208
Makalífeyrir		15.135.029	13.443.137	28.578.165
Barnalífeyrir		873.061	2.601.509	3.474.570
Skuldbindingar samtals		<u>651.953.777</u>	<u>563.047.969</u>	<u>1.215.001.745</u>

Eignir umfram skuldbindingar	14	<u>146.804.067</u>	<u>(148.979.812)</u>	<u>(2.175.745)</u>
------------------------------------	----	--------------------	----------------------	--------------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		22,5%	-26,5%	-0,2%
--	--	-------	--------	-------

Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		19,1%	-27,3%	-2,9%
---	--	-------	--------	-------

Eignir	Skýr.	2019		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		729.490.704	0	729.490.704
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(22.307.219)	0	(22.307.219)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(7.263.215)	0	(7.263.215)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(6.236.845)	0	(6.236.845)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		(6.051.251)	(9.538.630)	(15.589.881)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	388.923.415	388.923.415
Eignir samtals		<u>687.632.173</u>	<u>379.384.785</u>	<u>1.067.016.958</u>

Skuldbindingar

Eftirlaun		524.347.755	471.008.539	995.356.294
Örorkulífeyrir		39.041.673	35.695.137	74.736.810
Makalífeyrir		13.424.424	12.443.419	25.867.843
Barnalífeyrir		759.728	2.362.852	3.122.580
Skuldbindingar samtals		<u>577.573.580</u>	<u>521.509.947</u>	<u>1.099.083.527</u>

Eignir umfram skuldbindingar	14	<u>110.058.593</u>	<u>(142.125.162)</u>	<u>(32.066.570)</u>
------------------------------------	----	--------------------	----------------------	---------------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		19,1%	-27,3%	-2,9%
--	--	-------	--------	-------

Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		23,0%	-27,2%	-2,3%
---	--	-------	--------	-------

1. Almennar upplýsingar um sjóðinn

A-deild LSR tók til starfa árið 1997 og starfar hún á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og laga nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og með hliðsjón af lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

2. Reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

2.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

2.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning lífeyrissjóðsins:

- i) Stigskipting gangvirðis, sjá skýringu 16.2.
- ii) Tryggingafræðileg staða, sjá skýringu 14.

2.4 Iðgjöld og réttindi

Við mat á óinnheimtum iðgjöldum í árslok er m.a. stuðst við upplýsingar um iðgjaldaskil sem hafa átt sér stað eftir lok reikningsársins. Áætluð óinnheimt iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur.

Iðgjald til sjóðsins er 15,5% af heildarlaunum þar sem sjóðfélagi greiðir 4% iðgjald og launagreiðandi 11,5%. Ávinnsla réttinda er aldurstengd en meirihluti sjóðfélaga á þó rétt á jafnri ávinnslu skv. eldra fyrirkomulagi, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum.

Réttur til töku eftirlauna er ekki háður starfslokum heldur er þar almenn heimild til að hefja töku lífeyris milli 60 og 80 ára aldurs. Viðmiðunaráldur eftirlaunatöku er 65 ár hjá þeim sem eiga rétt á jafnri réttindaávinnslu en 67 ár hjá þeim sem eru í aldurstengdri réttindaávinnslu. Þá er heimilt að taka hálfan lífeyri frá 60 ára til 80 ára aldurs.

2.5 Iðgjald til starfsendurhæfingar

Hlutverk VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs er að efla starfsgetu einstaklinga með heilsubrest sem stefna að aukinni þátttöku á vinnumarkaði.

A-deild annast innheimtu á iðgjaldi frá launagreiðendum sem er skilað mánaðarlega til VIRK í samræmi við 5. gr. laga nr. 60/2012 um Atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða.

Þá greiðir A-deild jafnframt sérstakt iðgjald til VIRK sem dregið er af iðgjaldatekjum sjóðsins en það nemur sömu upphæð og innheimt er af launagreiðendum í samræmi við 6. gr. framangreindra laga. Fjárhæðin er færð til gjalda undir líffeyri, sjá nánar í skýringu 3.2.

A-deild fær greidda þóknun vegna innheimtu og umsýslu fyrir VIRK. Þóknunin kemur til lækkunar á ýmsum öðrum skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, sjá skýringu 6.

Greiðslur til VIRK skiptast þannig:	2020	2019
Innheimt iðgjald af launagreiðendum	223.855	206.949
Kostnaður A-deildar vegna starfsendurhæfingar	223.855	206.949
Þóknun vegna innheimtu og umsýslu fyrir VIRK	(5.596)	(5.174)
Samtals greitt til VIRK vegna starfsendurhæfingar	442.113	408.723

2.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en þeirra sem greint er frá í skýringu 5 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði.

Arður er tekjufærður þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félagi liggur fyrir. Í skýringu 4.1 má sjá breytingar á gangvirði 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en þeirra sem greint er frá í skýringu 5 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökugjöld af sjóðfélagalánum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna þeirrar tapsáhættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Hér eru færð fjárfestingargjöld og þóknanir til fjármálafyrirtækja, verðbréfasjóða og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins. Í skýringu 5 er greint frá áætluðum og reiknuðum fjárfestingargjöldum vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfasjóðum og sjóðum um sameiginlega fjárfestingu.

2.7 Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til. Sjá nánar í skýringu 6.

2.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainistæðum, fjárfestingum í íbúðarhúsnæði og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að haldið verði til gjalddaga, eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 16. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf, hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða og hlutdeildarskírteini sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 8 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

2.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og fært á afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Skýringar

2.10 Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Fasteignir og aðrir varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast þannig:

- i) Fasteign 1,5%
- ii) Innréttingar og skrifstofutæki 10-15%

2.11 Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnistæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

2.12 Umreikningur í íslenskar krónur

Eignir í erlendri mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert miðgengi Seðlabanka Íslands í árslok.

3. Lífeyrir

3.1 Greiddur lífeyrir skiptist þannig:

	2020	2019
Eftirlaun	7.514.825	6.113.428
Örorkulífeyrir	2.881.695	2.501.722
Makalífeyrir	249.492	209.328
Barnalífeyrir	182.936	166.741
	<u>10.828.947</u>	<u>8.991.218</u>

3.2 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris:

	2020	2019
Kostnaður vegna starfsendurhæfingar	223.855	206.949
Kostnaður vegna örorkumats og tekjueftirlits	10.965	12.688
	<u>234.820</u>	<u>219.636</u>

4. Hreinar fjárfestingartekjur

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2020	Arður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2020	Hreinar tekjur samtals 2019
Marel hf.	22.046.270	264.319	4.953.733	5.218.052	7.999.739
Össur hf.	16.149.342	50.244	1.096.519	1.146.763	6.706.092
Brim hf.	12.813.075	221.250	2.696.238	2.917.488	1.329.177
Arion banki hf.	7.362.500	0	1.182.043	1.182.043	554.179
Hagar hf.	6.920.665	0	1.971.864	1.971.864	(174.995)
Aðrar eignir	56.836.724	592.804	8.447.351	9.040.155	2.101.230
	<u>122.128.576</u>	<u>1.128.618</u>	<u>20.347.748</u>	<u>21.476.366</u>	<u>18.515.422</u>

Hreinar tekjur af eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2020	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2020	Hreinar tekjur samtals 2019
Vanguard Global Stock Index	31.060.452	1.348.150	4.263.864	5.612.014	5.403.139
SSgA World Index Fund	29.187.245	1.209.600	3.802.743	5.012.343	4.543.260
MFS FCP Global Equity	27.644.864	817.048	3.528.254	4.345.302	5.437.106
Schroder Global Active Value	22.098.395	672.503	3.889.690	4.562.193	3.495.784
Wellington Global Quality Growth	18.664.999	467.207	4.612.009	5.079.216	2.544.541
Morgan Stanley AEA Global C. Portfolio	17.457.444	509.812	3.101.949	3.611.761	2.938.218
JP Morgan Emerging Markets Equity	13.932.733	(40.615)	2.468.509	2.427.894	1.893.473
Storebrand Global Indeks	11.947.810	1.269.495	510.592	1.780.087	2.119.746
GuardCap Global Equity Fund	11.843.611	321.144	4.122.281	4.443.425	1.565.043
Jupiter European Growth	11.374.306	488.753	1.659.570	2.148.323	572.488
Schroder Global Core	11.219.496	477.865	1.721.187	2.199.052	2.030.213
T. Rowe Price US Large Growth	9.599.680	(14.711)	1.775.492	1.760.781	1.330.309
Seilern World Growth	8.894.208	565.773	2.881.094	3.446.867	1.899.898
Morgan Stanley Global Opport. Fund	8.452.002	90.084	1.594.913	1.684.997	518.505
Montanaro European Smaller C. fund	7.872.266	(671.200)	1.511.766	840.566	0
Aðrar eignir	74.106.714	6.575.028	6.054.612	12.629.640	14.722.067
	<u>315.356.226</u>	<u>14.085.935</u>	<u>47.498.524</u>	<u>61.584.459</u>	<u>51.013.789</u>

Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum 83.060.825 69.529.211

4.2 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf haldið til gjalddaga	Vaxtatekjur og	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2020	Samtals 2019
	verðbætur				
Ríkistryggð skuldabréf	7.258.687	63.224	0	7.321.912	6.871.892
Skuldabréf sveitarfélaga	455.310	0	0	455.310	1.486.359
Skuldabréf lánastofnana	45.463	0	3.773	49.237	413.021
Skuldabréf fyrirtækja	2.057.723	0	0	2.057.723	1.767.931
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	6.654.378	0	92.738	6.747.116	5.636.822
	<u>16.471.561</u>	<u>63.224</u>	<u>96.511</u>	<u>16.631.296</u>	<u>16.176.024</u>

Skuldabréf færð á gangvirði	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2020	Samtals 2019
Skuldabréf sveitarfélaga	822.315	0	0	822.315	957.739
Skuldabréf lánastofnana	2.511.643	0	0	2.511.643	1.556.392
Skuldabréf fyrirtækja	2.434.438	0	0	2.434.438	1.855.331
	<u>9.526.447</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>9.526.447</u>	<u>13.904.583</u>

Samtals tekjur af skuldabréfum	<u>25.998.008</u>	<u>63.224</u>	<u>96.511</u>	<u>26.157.744</u>	<u>30.080.607</u>
---	-------------------	---------------	---------------	-------------------	-------------------

Breyting á niðurfærslu sjóðfélagalána og annarra veðlána greinist þannig:	2020	2019
Niðurfærsla 1.1	1.102.545	936.190
Endanlega afskrifað á árinu	(2.478)	(38.084)
Breyting á niðurfærslu	(92.738)	204.439
Niðurfærsla 31.12	<u>1.007.328</u>	<u>1.102.545</u>

5. Fjárfestingargjöld

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Árið 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	82.638	82.638	1.194.678	6,92%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	16.270	16.270	3.493.588	0,47%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	196.124	196.124	16.202.845	1,21%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	82.179	1.249.762	1.331.941	228.976.940	0,58%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	312.109	796.493	1.108.602	42.123.910	2,63%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta	74.785	0	74.785	-	-
Vörslubóknanir	41.474	0	41.474	-	-
Önnur fjárfestingargjöld	1.159	0	1.159	-	-
	511.706	2.341.287	2.852.992	291.991.961	0,98%

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Árið 2019					
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	22.628	22.628	6.149.118	0,37%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	180.368	180.368	14.485.644	1,25%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	89.670	831.836	921.507	163.668.640	0,56%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	212.631	710.525	923.157	24.296.164	3,80%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta	39.923	0	39.923	-	-
Vörslubóknanir	39.669	0	39.669	-	-
Önnur fjárfestingargjöld	901	0	901	-	-
	382.795	1.745.358	2.128.153	208.599.567	1,02%

6. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

	2020	2019
Launakostnaður	660.382	626.325
Launatengd gjöld	176.575	168.497
Upplýsingatækni, rekstur tölvukerfa og upplýsingaveitur	204.817	188.377
Aðkeypt þjónusta og kynningarkostnaður	81.314	66.662
Eftirlitgjald til Fjármálaeftirlitsins og gjald til Umboðsmanns skuldara	52.507	51.448
Aðkeypt varsla verðbréfa og kerfisaðgangur	38.240	37.255
Húsnæðiskostnaður	36.841	22.173
Lífeyrisskuldbindingar	34.308	36.944
Burðargjöld, birtingarkerfi og prentkostnaður	32.853	36.293
Árgjald til Landsamtaka lífeyrissjóða og félagsgjöld vegna ESG	27.246	25.618
Breyting á áfallinni orlofsskuldbindingu	26.619	(2.090)
Afskrift fasteignar og fastafjármuna	15.300	17.702
Ýmis annar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	53.134	49.738
	1.440.136	1.324.941
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greiddur af öðrum	(608.647)	(596.588)
Samtals skrifstofu- og stjórnunarkostnaður A-deildar LSR	831.490	728.353

Sérstakar innri reglur gilda um skiptingu sameiginlegs kostnaðar milli A-deildar, B-deildar og Séreignar LSR.

LSR heldur utan um réttindi og annast lífeyrisgreiðslur fyrir hönd ríkissjóðs til fyrrum alþingismanna, ráðherra og fyrrum sjóðfélaga í Eftirlaunasjóði starfsmanna Útvegsbanka Íslands. Ríkissjóður Íslands tekur þátt í sameiginlegum skrifstofu- og stjórnunarkostnaði LSR í samræmi við sérstakar reglur sem aðilar hafa undirritað sín á milli.

Skipting skrifstofu- og stjórnunarkostnaðar niður á deildir LSR og Ríkissjóð Íslands:

	2020	2019
A-deild LSR	831.490	728.353
B-deild LSR	566.236	559.849
Séreign LSR	16.645	12.875
Ríkissjóður Íslands	25.767	23.864
	1.440.136	1.324.941

Heildarlaun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast þannig:

	2020	2019
Gunnar Björnsson (formaður 2020, varaformaður 2019)	5.000	3.072
Árni Stefán Jónsson (varaformaður 2020, stjórnarmaður 2019)	3.750	2.048
Áslaug María Friðriksdóttir (stjórnarmaður)	2.500	2.048
Guðrún Ögmundsdóttir (stjórnarmaður)	2.500	2.048
Ragnar Þór Pétursson (stjórnarmaður)	2.500	2.048
Unnur Pétursdóttir (stjórnarmaður 2020, formaður 2019)	2.500	4.096
Viðar Helgason (stjórnarmaður, endurskoðunarnefnd)	3.454	2.975
Þórveig Þormóðsdóttir (stjórnarmaður, endurskoðunarnefnd)	3.454	2.975
Oddur Jakobsson (varamaður í stjórn)	38	141
Sverrir Jónsson (varamaður í stjórn)	75	71
Guðrún Árnadóttir (varamaður í stjórn 2019)	0	35
Kristín Á. Guðmundsdóttir (varamaður í stjórn 2019)	0	35
Stefanía Bjarnadóttir (varamaður í stjórn 2019)	0	106
Gylfi Magnússon (formaður endurskoðunarnefndar)	1.908	1.854
Framkvæmdastjóri	29.695	30.530
Sviðsstjóri eignastýringar	26.174	24.036
	83.548	78.118

Auk launagreiðslna hér að ofan fékk framkvæmdastjóri LSR greiðslur sem stjórnarmaður hjá Landsamtökum lífeyrissjóða og námu þær 1.136 þúsund krónum á árinu 2020. Þá fékk sviðsstjóri eignastýringar greiðslur að fjárhæð 2.650 þúsund krónur vegna setu í fjárfestingarráðum á árinu 2020.

Skipting launa stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda niður á deildir ásamt þóknun til innri og ytri endurskoðenda vegna ársins 2020:

	A-deild	B-deild	Samtals
Stjórn	14.000	9.862	23.862
Endurskoðunarnefnd	2.239	1.577	3.816
Framkvæmdastjóri	17.422	12.273	29.695
Sviðsstjóri eignastýringar	15.356	10.818	26.174
	49.017	34.531	83.548

Skýringar

Póknun til ytri endurskoðanda sundurliðast þannig:	2020	2019
Ernst & Young (EY) - fjárhagsendurskoðun ársreiknings	4.634	4.283

Póknun LSR til ytri endurskoðanda sjóðsins nam 7.819 þúsund krónum á árinu 2020, þar af var hlutur A-deildar 4.634 þúsund krónur og hlutur B-deildar 3.185 þúsund krónur.

Póknun til innri endurskoðanda sundurliðast þannig:	2020	2019
Innri endurskoðun	4.522	4.572
Önnur þjónusta	1.748	0
	<u>6.270</u>	<u>4.572</u>

Póknun LSR til innri endurskoðanda sjóðsins nam 10.580 þúsund krónum á árinu 2020, þar af var hlutur A-deildar 6.270 þúsund krónur og hlutur B-deildar 4.309 þúsund krónur.

Póknun til tryggingastærðfræðings sundurliðast þannig:	2020	2019
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu og tengd verkefni	1.505	1.635
Önnur þjónusta tryggingastærðfræðings	4.967	7.167
	<u>6.473</u>	<u>8.802</u>

Önnur verkefni tryggingastærðfræðings á árinu 2020 voru m.a. útreikningur og skýrslugjöf vegna lífeyrisauka og útreikningur á ábyrgð ríkissjóðs.

7. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Innlend verðbréf:

Skráð félög:	Eignarhlutur	2020	Kostnaðarverð	2019
Marel hf.	3,7%	22.653.577	2.656.450	18.174.400
Össur hf.	3,8%	16.149.342	3.503.557	15.435.828
Brim hf.	13,1%	12.813.075	9.087.526	8.535.530
Arion banki hf.	4,9%	8.027.094	6.366.140	4.023.306
Hagar hf.	9,8%	6.920.665	2.180.073	5.510.040
Síminn hf.	8,7%	6.134.699	2.167.187	4.240.089
Reitir fasteignafélag hf.	10,1%	5.547.961	5.200.087	5.664.330
Festi hf.	7,9%	4.518.638	831.168	2.878.500
Reginn hf.	9,6%	3.995.248	3.192.386	2.130.830
Tryggingamiðstöðin hf.	6,6%	2.758.109	1.205.799	1.942.242
Eimskipafélag Íslands hf.	5,1%	2.479.380	2.829.587	2.287.265
Sjóvá Almennar tryggingar hf.	6,3%	2.310.391	817.584	1.314.610
Icelandair Group hf. *	3,5%	2.229.977	2.913.457	2.486.215
Kvika banki hf.	5,9%	2.172.015	1.211.265	461.923
Vátryggingafélag Íslands hf.	6,6%	1.809.176	1.439.147	1.524.104
EIK fasteignafélag hf.	3,5%	1.095.505	623.434	1.431.197
Iceland Seafood International hf.	2,9%	966.735	738.086	727.472
Sýn hf.	6,3%	725.400	514.603	543.900
		<u>103.306.986</u>		<u>79.311.781</u>

* Þar af eru 270 m.kr. sem eru áskriftarréttindi (e. Warrants) sem er valkvætt að nýta í þremur jöfnum áföngum í ágúst 2021, febrúar 2022 og í ágúst 2022.

Óskráð félög og sjóðir um sameiginlega fjárfestingu:	Eignarhlutur	2020	Kostnaðarverð	2019
Jarðvarmi slhf.	8,4%	2.244.611	1.373.129	2.754.184
Eyrir Invest ehf.	2,7%	1.898.974	1.118.420	1.254.432
Stefnir - ST1	18,2%	1.315.409	1.136.472	1.237.080
Blávarmi slhf.	8,5%	1.022.497	1.202.941	1.157.876
SÍA III slhf.	9,8%	889.412	803.936	747.580
Kvika - Veðskuldabréf hs.	15,0%	802.461	621.122	757.500
Veðskuldabréfasjóður ÍV II	19,9%	622.657	596.658	396.376
Umbreytingarsjóðurinn slhf.	14,3%	569.792	614.489	477.405
Fí Fasteignafélag slhf.	11,9%	541.897	233.134	503.861
Frumtak 2 slhf.	10,2%	533.990	499.213	567.699
ACF III slhf.	15,4%	496.541	496.541	0
Akur fjárfestingar slhf.	9,0%	354.900	557.212	374.625
Freyja slhf.	15,0%	319.070	405.075	92.466
Icelandic tourism fund I slhf.	9,7%	267.357	277.389	364.319
Alda Credit Fund II slhf.	15,0%	260.920	220.000	249.920
EDDA slhf.	9,0%	248.307	107.630	281.753
CrowBerry Capital slhf.	12,1%	244.263	244.263	172.748
MF2 hs	20,0%	209.800	209.800	0
Landsbréf veðskuldabréfasjóður II	20,0%	207.558	209.000	0
Alda Credit Fund slhf.	10,6%	212.480	166.400	203.200
Frumtak slhf.	6,9%	196.515	251.500	182.776
SF III slhf.	8,8%	165.309	108.274	143.603
Eldey TLH slhf.	14,1%	156.774	267.732	295.579
Veðskuldabréfasjóður ÍV	11,3%	141.021	90.800	132.786
Eldey TLH slhf.	14,1%	117.102	48.937	0
SÍA II slhf.	9,6%	103.502	(330.345)	146.248
Landsbréf, Veðskuldabréfasjóður slhf.	14,9%	97.991	60.981	90.337
Alþjóða fasteignasjóðurinn	15,0%	31.788	154.208	17.782
SÍA I	7,1%	25.633	(51.738)	22.283
Framtakssjóður Íslands slhf.	7,4%	14.809	(152.934)	203.709
Framtakssjóður Íslands GP hf.	7,4%	533	533	533
Veðskuld II slhf.	11,9%	478	478	478
SÍA II GP hf.	9,6%	384	384	384
Jarðvarmi GP hf.	9,5%	379	380	361
SÍA III GP hf.	9,8%	353	392	357
Blávarmi GP	8,5%	339	339	339
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða um verðbréfaþing ehf.	2,4%	180	180	180
Virðing, veðskuldabréfasjóður	10,0%	60	(318.306)	60
Önnur óskráð félög og sjóðir um sameiginl. fjárf.	< 2%	11.422	66.669	68.876
		<u>14.327.467</u>	<u>66.669</u>	<u>12.899.692</u>

Kostnaðarverð í töflu hér að ofan er skilgreint sem kaupverð að frádregnu söluverði í viðkomandi félagi, sjóði um sameiginlega fjárfestingu eða verðbréfasjóði. Þannig er ekki tekið tillit til arðgreiðslna. Sjóðurinn á ekki eignaraðild að félagi þar sem um er að ræða ótakmarkaða ábyrgð né þar sem um er að ræða dóttur- eða hlutdeildarfélag.

Skýringar

Skuldabréfasjóðir:	Eignarhlutur	2020	Kostnaðarverð	2019
Íslandssjóðir, Lausafjár safn	3,7%	2.001.359	1.899.558	507.681
Fagfjárfestastjóðurinn Iceland Fixed Income Fund	7,5%	1.355.903	900.000	1.033.454
Júpiter – Innlend skuldabréf	8,3%	769.346	675.971	1.495.401
Akta Vaxtatekifæri	6,0%	367.515	300.000	334.411
Aðrir skuldabréfasjóðir	0,0%	0	-	1.511.464
		<u>4.494.123</u>		<u>4.882.410</u>
Innlend verðbréf samtals		<u>18.821.590</u>		<u>97.093.883</u>

Erlend verðbréf:

Sérgreind hlutabréfasöfn:	Eignarhlutur*	2020	Kostnaðarverð	2019
Morgan Stanley AEA Global Concentrated Portfolio		<u>17.457.444</u>	10.901.645	10.975.443
		<u>17.457.444</u>		<u>10.975.443</u>

* Eignarhlutur á ekki við þegar fjárfest er í sérgreindum söfnum.

Hlutdeildarskírteini í skráðum hlutabréfasjóðum:	Eignarhlutur	2020	Kostnaðarverð	2019
Vanguard Global Stock Index	2,2%	31.060.452	18.589.001	25.448.439
SSgA World Index Fund	4,0%	29.187.245	19.854.942	22.899.295
MFS FCP Global Equity	7,1%	27.644.864	16.571.835	20.472.551
Wellington Global Quality Growth	1,9%	22.098.395	12.646.588	14.628.485
JP Morgan Emerging Markets Equity	1,1%	18.664.999	10.957.757	9.721.675
Seilern World Growth	5,2%	13.932.733	8.068.767	6.545.413
Jupiter European Growth	5,6%	11.947.810	7.398.128	8.569.723
Morgan Stanley Global Opportunity Fund	0,5%	11.843.611	6.002.040	5.883.146
Storebrand Global Indeks	9,4%	11.374.306	8.653.495	9.225.983
GuardCap Global Equity Fund	3,2%	11.219.496	6.104.010	9.020.444
T. Rowe Price US Small Cap Fund	2,7%	9.599.680	5.095.367	4.410.299
T. Rowe Price US Large Growth	2,1%	8.894.208	(194.705)	7.522.741
Janus Henderson Global Equity Fund	9,6%	8.452.002	6.248.500	4.095.905
Hermes Global Emerging Markets Fund	0,8%	7.872.266	7.031.700	0
Montanaro European Smaller Companies fund	10,1%	6.652.195	3.848.338	5.245.286
Storebrand Global Solutions	9,0%	5.023.953	4.186.700	0
Neuberger Berman Emerging Markets Equity Fund	7,5%	4.673.023	3.634.900	3.887.716
Katla Fund Global Value	8,0%	2.505.785	1.373.534	2.128.747
Önnur hlutdeildarskírteini	< 2%	0	-	24.513.106
		<u>242.647.023</u>		<u>184.218.953</u>

Hlutdeildarskírteini í skráðum sjóðum um sameiginlega fjárfestingu:

	Eignarhlutur	2020	Kostnaðarverð	2019
JP Morgan Global Bond Opportunities Fund	0,3%	2.655.016	2.764.602	0
LGT Crown Asia-Pacific Private Equity III	0,9%	1.122.577	343.709	717.113
Schroder Private Equity Fund of Funds IV	2,7%	944.982	50.972	334.118
Schroder Private Equity Fund of Funds III	4,7%	831.849	11.112	248.382
LGT Crown European Markets IV	3,1%	298.578	305.988	160.568
Önnur hlutdeildarskírteini	< 2%	1.612.805	636.527	972.090
		<u>7.465.807</u>		<u>2.432.271</u>

Hlutdeildarskírteini í óskráðum sjóðum um sameiginlega fjárfestingu:

	Eignarhlutur	2020	Kostnaðarverð	2019
Morgan Stanley Private Markets Fund VI	5,6%	3.316.113	1.677.958	3.258.755
New Mountain Investments V	0,4%	3.090.596	2.246.131	1.716.741
Oberon Credit Investment Fund IV	12,3%	2.998.187	2.665.486	2.709.343
Landsbanki Private Equity II - B	14,4%	2.994.415	2.000.788	1.498.137
Morgan Stanley AIP PECO I	4,7%	2.586.596	1.643.383	1.524.669
Oberon Credit Investment Fund III	3,5%	2.395.721	1.657.354	2.146.679
Morgan Stanley AIP PMF VII	6,8%	2.070.581	1.607.716	1.286.635
Morgan Stanley Ashbridge Transformatio	6,5%	2.021.709	1.105.690	998.829
New Mountain Guardian III	10,1%	1.840.769	1.793.482	1.218.734
CVC Credit Partners European Direct Lending Fund II	2,2%	1.495.889	1.497.142	0
KKR Global Infrastructure Investors III	4,0%	1.483.298	1.438.385	843.988
AlpInvest Co-Investment Fund VII	2,8%	1.262.690	1.038.437	902.707
CVC Credit Partners U.S. Direct Lending Fund II	3,8%	1.163.933	1.287.862	0
Oberon Credit Investment Fund II	6,3%	846.461	660.063	936.738
Aberdeen Asia Fund of Funds	5,0%	737.651	382.297	432.886
Partners Group Direct Equity 2019	3,3%	549.759	468.678	91.810
Morgan Stanley AIP EPMF I	3,5%	546.712	226.517	310.414
Morgan Stanley Private Markets Fund III	2,6%	410.692	(423.994)	140.061
Morgan Stanley AIP PECO II	4,2%	381.630	392.199	0
Landsbanki Private Equity II	13,6%	240.548	(59.599)	103.716
Partners Group Global Value 2006	2,5%	94.455	(139.921)	68.090
Partners Group Infrastructure 2020	9,4%	90.344	119.602	0
International Private Equity Fund II	11,2%	63.711	(276.142)	24.009
Franklin Templeton European Real Estate Fund of Funds	4,8%	18.452	143.437	13.809
Önnur hlutdeildarskírteini	< 2%	15.085.037	9.015.062	10.659.229
		<u>47.785.952</u>		<u>29.169.237</u>

Erlend verðbréf samtals		<u>315.356.226</u>		<u>226.795.904</u>
-------------------------------	--	--------------------	--	--------------------

Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals		<u>437.484.801</u>		<u>323.889.788</u>
---	--	---------------------------	--	---------------------------

8. Skuldabréf

Skuldabréf og útlán metin á gangvirði:	2020	2019
Íbúðabréf	16.303.189	16.276.471
Ríkistryggð skuldabréf	48.345.690	57.213.774
Skuldabréf sveitarfélaga	17.910.081	12.146.161
Skuldabréf lánastofnana	35.819.624	26.285.615
Skuldabréf fyrirtækja	30.315.594	22.918.804
	<u>148.694.177</u>	<u>134.840.825</u>
Skuldabréf og útlán haldið til gjalddaga:	2020	2019
Íbúðabréf	41.983.134	42.358.896
Ríkistryggð skuldabréf	61.299.957	62.635.547
Skuldabréf sveitarfélaga	5.245.803	5.615.279
Skuldabréf lánastofnana	513.321	802.429
Skuldabréf fyrirtækja	25.350.758	23.947.602
Útlán til sjóðfélaga	100.732.811	110.254.459
Önnur útlán	7.774.196	6.126.379
Niðurfærsla skuldabréfa	(1.007.328)	(1.102.545)
	<u>241.892.653</u>	<u>250.638.047</u>
Skuldabréf samtals	<u>390.586.830</u>	<u>385.478.872</u>

Gangvirði skuldabréfa og annarra fjármálagerna má sjá í skýringu 16.1

9. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:	2020	2019
ISK	494.068.921	465.997.516
USD	275.349.816	199.651.188
EUR	41.838.959	28.284.127
DKK	16.149.342	15.435.828
Aðrir gjaldmiðlar	664.594	0
	<u>828.071.631</u>	<u>709.368.659</u>
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:		
Eignir í íslenskum krónum	59,7%	65,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	40,3%	34,3%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Skýringar

10. Aðrar kröfur

	2020	2019
Ófrágengin verðbréfavíðskipti	182.662	122.162
Aðrar kröfur	1.702	1.680
	<u>184.364</u>	<u>123.842</u>

11. Varanlegir rekstrarfjármunir

Bókfært verð greinist þannig:	Fasteign til eigin nota	Aðrir rekstrar- fjármunir	2020	2019
Heildarverð í ársbyrjun	467.116	72.708	539.824	539.824
Viðbætur á árinu	0	8.373	8.373	0
Uppsafnaðar afskriftir í ársbyrjun	(51.217)	(59.417)	(110.635)	(92.933)
Afskrifað á árinu	(7.007)	(8.293)	(15.300)	(17.702)
Bókfært verð í árslok	<u>408.892</u>	<u>13.370</u>	<u>422.263</u>	<u>429.189</u>

Fasteigna- og vátryggingamat greinist þannig í lok árs:

	Fasteignamat		Vátryggingamat	
	2020	2019	2020	2019
Fasteign til eigin nota	356.550	351.550	476.300	449.750

12. Áfallin lífeyrisskuldbinding gagnvart B-deild LSR

Áfallin lífeyrisskuldbinding er til komin vegna starfsmanna LSR sem greitt hafa iðgjöld til B-deildar LSR. Launagreiðendur sem greiða iðgjöld til B-deildar LSR fyrir sína starfsmenn greiða hluta af lífeyrisgreiðslum eftir að taka lífeyris hefst. Sú skuldbinding sem myndast vegna þessara greiðslna er reiknuð miðað við tryggingafræðilegar forsendur.

Áfallin lífeyrisskuldbinding við B-deild LSR vegna starfsmanna LSR var 335 m.kr. í árslok 2020. Fjárhæðin skiptist á milli A- og B-deildar LSR í samræmi við kostnaðarhlutdeild sjóðanna. Hlutur A-deildar í skuldbindingunni nam 132 m.kr. í árslok 2020 og hlutur B-deildar 204 m.kr.

Hlutdeild í lífeyrisskuldbindingu vegna starfsmanna LSR skiptist eftirfarandi:	2020	2019
Fyrirverandi framkvæmdastjóri	43.963	36.293
Stjórnendur	38.222	31.804
Aðrir starfsmenn	49.464	49.505
	<u>131.649</u>	<u>117.602</u>

13. Aðrar skuldir

	2020	2019
Staðgreiðsla skatta af lífeyrisgreiðslum	271.407	235.939
Aðrar skuldir	208.592	236.723
	<u>479.999</u>	<u>472.663</u>

14. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV. kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlifendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysliverðs.

Dánarlíkur miða við sértækar líkur fyrir sjóðfélaga A- og B-deildar LSR. Þær eru byggðar á reynslu árána 2014 til 2018. Örorkulíkur miða einnig við sértækar líkur fyrir sjóðfélaga LSR en þær byggja á reynslu árána 2010 til 2014.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu

Eignir	2020	2019
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	1.212.826.000	1.067.016.958
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	1.067.016.958	943.671.527
Breyting á endurmetinni eign á árinu	145.809.043	123.345.431
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	1.215.001.745	1.099.083.527
Skuldbindingar í ársbyrjun	1.099.083.527	977.532.703
Breyting á skuldbindingu á árinu	115.918.218	121.550.824
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	29.890.825	1.794.607

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum	2020	2019
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	577.573.580	495.328.691
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	41.421.561	31.412.686
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	35.467.276	32.514.959
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(10.828.947)	(8.991.218)
Hækkun vegna breytinga á lífs- og dánarlíkum	0	25.972.036
Hækkun ársins vegna lífeyrisaukaréttinda	8.830.604	8.220.817
Lækkun vegna annarra breytinga	(510.297)	(6.884.391)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	651.953.777	577.573.580

Breytingar á lífeyrisaukasjóði	2020	2019
Staða í upphafi árs	116.130.116	107.771.891
Ráðstöfun vegna réttindaávinnslu ársins	(8.830.604)	(8.220.817)
Hrein nafnávöxtun ársins	16.219.147	16.579.042
Staða í lok árs	123.518.658	116.130.116
Skuldbinding lífeyrisaukasjóðs vegna framtíðar	135.497.462	130.414.452
Eignir lífeyrisaukasjóðs umfram skuldbindingar	(11.978.805)	(14.284.336)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	-8,8%	-11,0%

Lífeyrisaukasjóður hefur það hlutverk að fjármagna muninn milli jafnrar réttindaávinnslu og 65 ára lífeyristökaldurs annars vegar og aldurstengdrar réttindaávinnslu og 67 ára lífeyristökaldurs hins vegar. Þetta gildir um tiltekinn hóp sjóðfélaga að uppfylltum ákveðnum skilyrðum. Á árinu 2020 var 8.831 m.kr. tekin úr lífeyrisaukasjóði vegna framangreinds. Á móti ávaxtaðist sjóðurinn um 16.219 m.kr. Staða lífeyrisaukasjóðs var 123.519 m.kr. í árslok 2020 en skuldbindingar vegna framtíðargreiðslna úr honum voru 135.497 m.kr.

Sjóðurinn hefur til varðveislu varúðarsjóð að nafnvirði 8.400 m.kr. sem ríkissjóður hefur lagt fram. Varúðarsjóðnum er ætlað að standa að baki lífeyrisaukasjóði ef eignir hans duga ekki. Uppreiknuð staða varúðarsjóðs í árslok 2020 var 10.758 m.kr. Varúðarsjóður er ekki færður meðal eigna sjóðsins í efnahagsreikningi.

Tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs er neikvæð um 8,8% í árslok 2020. Sé staðan neikvæð um 10% eða meira í samfelld fimm ár skal leggja eignir varúðarsjóðs við eignir lífeyrisaukasjóðsins þannig að neikvæðu 5% viðmiði sé náð. Það er því ekki tilefni að grípa til varúðarsjóðsins að svo stöddu.

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í sjóðum um sameiginlega fjárfestingu fyrir ákveðna fjárhæð sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er eftirfarandi:

	2020	2019
Innlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	4.040.436	3.097.698
Erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	54.641.201	38.734.043
	58.681.638	41.831.741

16. Fjármálagæringar

16.1 Flokkar fjármálagæringa

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagæringa:

Fjárfestingar í árslok 2020	Fjárfestingar á gangvirði		Haldið til	Samtals	Gangvirði
	Útlán	Útlán	gjaldþaga		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	437.484.801	0	0	437.484.801	437.484.801
Skuldabréf	148.694.177	99.725.483	142.167.170	390.586.830	405.481.667
	<u>586.178.978</u>	<u>99.725.483</u>	<u>142.167.170</u>	<u>828.071.631</u>	<u>842.966.468</u>

Fjárfestingar í árslok 2019	Fjárfestingar á gangvirði		Haldið til	Samtals	Gangvirði
	Útlán	Útlán	gjaldþaga		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	323.889.788	0	0	323.889.788	323.889.788
Skuldabréf	134.840.825	109.151.915	141.486.132	385.478.872	399.600.502
	<u>458.730.612</u>	<u>109.151.915</u>	<u>141.486.132</u>	<u>709.368.659</u>	<u>723.490.289</u>

16.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjárfestingar, sem færðar eru á gangvirði, flokkaðar eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismatið byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði. Gangvirði er síðasta skráða viðskiptaverð.

Stig 2: Gangvirðismatið byggir ekki á skráðu verði á virkum markaði heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, t.d. af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupþilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3: Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Í þessu stigi eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestingar- og fagfjárfestastjóða, söluréttur eða verðmat sjóðsins byggt á afkomu viðkomandi félags eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2020	517.950.102	1.898.974	66.329.902	586.178.978
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2019	409.857.242	1.350.896	47.522.474	458.730.612

Breytingar sem falla undir stig 3 á árinu 2020 eru eftirfarandi:

Staða í upphafi árs	47.522.474
Keypt á árinu	19.556.814
Selt á árinu / afborganir	(4.826.872)
Vextir og matsbreyting	4.077.485
Staða í lok árs	<u>66.329.902</u>

17. Áhættuþættir í starfsemi, áhættustýring og áhættustefna

Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykki og innleiðing áhættustefnu. Á grundvelli hennar felur stjórn framkvæmdastjóra og forstöðumanni áhættustýringar sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnunnar.

Áhættustefna LSR og áhættustýring byggir á reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Jafnframt byggir áhættustefnan og áhættustýringin á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða sem og reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar ásamt lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins

Áhættustefna sjóðsins er eitt af lykilverkfærum stjórnar við það að uppfylla skyldur sínar sem yfirstjórn sjóðsins. Henni er beitt samhliða fjárfestingarstefnu og stuðlar að því að lífeyrissjóðurinn nái settum markmiðum með ásættanlegri áhættu í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum.

Í áhættueftirliti LSR er áhættum skipt upp í 8 meginflokka samkvæmt reglugerð nr. 590/2017. Sumum af áhættuflokkunum er skipt í undirflokka:

Áhættuflokkun LSR

Lífeyrstryggingaráhætta.
 Markaðsáhætta.
 Eigna- og skuldbindingajöfnuður, lífeyrisauki.
 Eigna- og skuldbindingajöfnuður.
 Rekstraráhætta, svik eða misferli.
 Rekstraráhætta, upplýsingatækni.
 Rekstraráhætta, úthýsing.
 Rekstraráhætta, skjölun.
 Rekstraráhætta, starfsmenn.
 Rekstraráhætta, upplýsingar.
 Rekstraráhætta, úrskurður og útborgun lífeyris.
 Stjórnarhættir.
 Mótaðilaáhætta.
 Lausafjáraáhætta.
 Samþjöppunaráhætta.

Áhættuflokkun skv. reglugerð nr. 590/2017

1. Lífeyrstryggingaráhætta.
 2. Markaðsáhætta.
 3. Eigna- og skuldbindingajöfnuður.
 3. Eigna- og skuldbindingajöfnuður.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 4. Rekstraráhætta.
 5. Stjórnarhættir.
 6. Mótaðilaáhætta.
 7. Lausafjáraáhætta.
 8. Samþjöppunaráhætta.

17.1. Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættu á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu.

LSR metur að undir þetta falli m.a. lýðfræðileg áhætta, ósamræmisáhætta, umhverfisáhætta og verðbólguáhætta.

Verðtryggðar og óverðtryggðar eignir í íslenskum krónum:

	2020		2019	
	2020	2019	Hlutfall 2020	Hlutfall 2019
Verðtryggð skuldabréf	333.419.538	321.016.815	38,8%	44,1%
Óverðtryggð skuldabréf	57.167.292	64.462.056	6,7%	8,9%
Fjárfestingar og handbært fé alls	859.091.652	727.160.107	100,0%	100,0%

Álagspróf

Sjóðurinn framkvæmir árlega álagspróf sem hluta af eigin áhættumati sjóðsins. Markmið með framkvæmd álagsprófsins er að meta áhrif breytinga á mismunandi álagsþáttum á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins.

Niðurstöður álagsprófs:

	Tryggingafræðileg staða		Breyting tryggingafræðilegrar stöðu	
	2020	2019	2020	2019
Núverandi staða	(0,2%)	(2,9%)		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	(8,9%)	(11,3%)	(8,7%)	(8,4%)
Líftöflur hliðrast um 2 ár	(5,8%)	(8,4%)	(5,6%)	(5,5%)
Örorkulíkur auknar um 10%	(0,8%)	(3,5%)	(0,6%)	(0,6%)
Vísitala neysluverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	(0,4%)	(3,1%)	(0,2%)	(0,2%)
Gengisvísitala lækkar um 10%	(3,0%)	(5,1%)	(2,8%)	(2,2%)
Sjóðfélagalán lækka um 10%	(1,0%)	(3,9%)	(0,8%)	(1,0%)
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	(2,4%)	(5,4%)	(2,3%)	(2,4%)
Erlend hlutabréf lækka um 10%	(2,8%)	(5,0%)	(2,6%)	(2,1%)
Innlend hlutabréf lækka um 10%	(1,1%)	(3,8%)	(1,0%)	(0,8%)

17.2. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hætta á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. LSR metur að undir þetta falli m.a. gjaldmiðlaáhætta, markaðsáhætta, uppgreiðsluáhætta, vaxtaáhætta og áhætta vegna skuldbindinga utan efnahags.

Til að fylgjast með áhættu vegna skuldbindinga utan efnahags eru tvisvar á ári teknar saman upplýsingar um ófjárfestar skuldbindingar í sjóðum um sameiginlega fjárfestingu. Sjá nánari umfjöllun í skýringu 15.

Gengisbundnar eignir:

	2020		2019	
	2020	2019	Hlutfall 2020	Hlutfall 2019
Gengisbundnar eignir	358.029.166	256.476.911	41,7%	35,3%
Fjárfestingar og handbært fé alls	859.091.652	727.160.107	100,0%	100,0%

Skipting gengisbundinna eigna eftir gjaldmiðlum:

	2020	2019
	USD	57,7%
EUR	12,1%	13,0%
GBP	3,8%	6,4%
JPY	2,5%	3,7%
CHF	1,9%	2,1%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	22,0%	19,5%
	100,0%	100,0%

17.3. Eigna- og skuldbindingajöfnuður

Hér er átt við hættuna á að eignir sjóðsins mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma. Annars vegar er um að ræða stöðuna á sjóðnum í heild sinni en hins vegar stöðuna á lífeyrisaukasjóði en hann er hlutmengi af sjóðnum. Gerð er tryggingafræðileg úttekt á hvorum sjóð fyrir sig.

Eigna- og skuldbindingajöfnuður

Hætta á að eignir sjóðsins mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Tryggingafræðileg úttekt á sjóðnum er notuð til að fylgjast með þessari áhættu.

Eigna- og skuldbindingajöfnuður vegna lífeyrisauka

Hætta á að eignir lífeyrisaukasjóðs mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra breytinga eða skilyrða sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Tryggingafræðileg úttekt á lífeyrisauka er notuð til að fylgjast með þessari áhættu.

17.4. Rekstraráhætta

Huga þarf vel að allri rekstraráhættu tengdri starfsemi sjóðsins og er henni skipt upp í sjö undirflokk. Rekstraráhætta er skilgreind sem áhættan vegna taps sem leiðir af ófullnægjandi eða ónothæfum innri verkferlum, starfsmönnum, kerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóða. Áhætta vegna svika í rekstri, hvort heldur vegna starfsmanna eða utanaðkomandi áhrifa, gætu valdið sjóðnum fjárhagslegu tjóni. Huga þarf vel að verkferlum og innra eftirliti til að fylgja reglugerðum FME og reglum sjóðsins. Huga þarf reglulega að áhættu sem tengist upplýsingatækni og áhættu vegna ýmis konar útvistunar. Skemmdir eða bilanir í búnaði geta haft áhrif á daglegan rekstur og þurfa þessi atriði hjá sjóðnum að standast alla þá staðla um upplýsingaöryggi sem fyrir liggja.

Til að takmarka rekstraráhættu hefur sjóðurinn innleitt skýrar innri reglur, starfslýsingar og verkferla.

17.5. Stjórnarhættir

Stjórnarhættir snúa að samskiptum, hlutverkum og ábyrgð stjórnar, stjórnenda og starfsmanna sín á milli og gagnvart öðrum hagsmunaaðilum og hvernig þessir aðilar vinna sameiginlega að því að ná fram markmiðum lífeyrissjóðsins. Stjórnarhættir fela í sér fylgni við góðar venjur og viðmið sem varða markmið og stefnur lífeyrissjóðs, hvernig rekstur hans er skipulagður, skilgreiningu á hlutverkum og ábyrgð, virkni innra eftirlits og hvernig upplýsingaflæði er háttáð innan sjóðsins.

LSR metur að undir þetta falli m.a. orðsporsáhætta, pólitísk áhætta og áhætta vegna laga og reglna.

17.6. Mótaðilaáhætta

Hætta á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. LSR metur að undir þetta falli m.a. útlánaáhætta, uppgjörshætta og afhendingaráhætta.

Vanskil útlána og skuldabréfa greinast þannig:

			Hlutfall	Hlutfall
	2020	2019	2020	2019
Útlán til sjóðfélaga	38.460	42.100	0,04%	0,04%
Önnur skuldabréf	0	0	0,00%	0,00%
Vanskil samtals	38.460	42.100	0,01%	0,01%

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa:

Í árslok 2019	1.102.545
Í árslok 2020	1.007.328
Breyting á niðurfærslu	(95.216)

17.7. Lausafjánhætta

Hætta á að lífeyrissjóður hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði.

Ástæður þess geta m.a. verið minni iðgjaldagreiðslur frá launagreiðendum eða óvænt útstreymi fjár.

Í fjárfestingarstefnu er markmið um hlutfall lausafjár eftirfarandi: Miða skal við að vægi innlána sé 1% af hreinni eign en þó að hámarki 10%. Jafnframt skal miða við að vægi óbundinna innlána (lausafé) sé 50% af hlutfalli innlána en það er talið nægjanlegt í ljósi jákvæðs greiðsluflæðis og lágrar lífeyrisbyrði sjóðsins.

A-deild LSR er sjóður í innborgunarfasa, eins og sést í meðfylgjandi töflu. Hlutfall lífeyris af iðgjöldum er einungis 30,9% fyrir árið 2020 og lausafjánhætta sjóðsins er því óveruleg.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum:	2020	2019
Lífeyrir	11.063.767	9.210.854
Iðgjöld	35.783.714	32.805.049
Lífeyrisbyrði	30,9%	28,1%

17.8. Samþjöppunaráhætta

Hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. LSR metur að undir þetta falli m.a. hættan á of lítilli dreifingu mótaðila og landsáhættu. Í mótaðilaáhættu er Ríkissjóður Íslands undanskilinn, enda eru eignir á hans ábyrgð áhættuminnstu eignir sjóðsins. Hins vegar getur landsáhætta einnig átt við Ísland.

Til að fylgjast með samþjöppunaráhættu er ársfjórðungslega skoðað hvernig eignir sjóðsins skiptast á mismunandi flokka verðbréfa sbr. 36 gr. laga nr. 129/1997 en jafnframt er skoðað hvernig eignir skiptast t.a.m. á landsvæði, atvinnugreinar, útgefendur verðbréfa og rekstrarfélög. Hér að neðan er samantekt á skiptingu eigna eftir flokkum verðbréfa úr fjárfestingarstefnu fyrir árið 2021.

Flokkur skv. 36.gr. laga nr. 129/1997	Eign 31.12.2020	Stefna 2021	Vikmörk 2021
(1) A.a Skuldabréf með ríkisábyrgð	19,5%	17%	10% - 30%
(1) A.b Fasteignaveðtryggð skuldabréf	12,2%	13%	5% - 25%
(2) B.a Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	2,7%	3%	0% - 10%
(2) B.b Innlán	3,6%	1%	0% - 10%
(2) B.c Sértryggð skuldabréf	3,8%	4%	0% - 10%
(3) C.a Skuldabréf lánastofnana	0,4%	1%	0% - 5%
(3) C.b Hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða	28,7%	35%	15% - 45%
(4) D.a Skuldabréf fyrirtækja	5,4%	5%	0% - 10%
(4) D.b Skuldabréf sjóða um sameiginlega fjárfestingu	1,4%	1%	0% - 5%
(5) E.a Hlutabréf	14,9%	10%	5% - 20%
(5) E.b Hlutdeildarskírteini sjóða um sameiginlega fjárfestingu	7,3%	10%	5% - 20%
(5) E.c Fasteignir	0,0%	0%	0% - 1%
(6) F.a Afleiður	0,0%	0%	0% - 1%
(6) F.b Aðrir fjármálagerningar	0,0%	0%	0%

Kennitölur

18. Fimm ára yfirlit	2020	2019	2018	2017	2016
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	(0,2%)	(2,9%)	(3,5%)	(2,3%)	2,8%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	22,5%	19,1%	18,8%	23,0%	27,2%
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	14,6%	16,1%	5,2%	7,1%	4,3%
Raunávöxtun.....	10,8%	13,1%	1,9%	5,3%	2,1%
Hrein raunávöxtun.....	10,6%	13,0%	1,8%	5,2%	2,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	6,4%	5,8%	4,8%	5,7%	6,2%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	6,2%	5,4%	4,4%	1,4%	0,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	45,3%	39,7%	34,3%	30,9%	28,8%
Skráð skuldabréf.....	26,5%	29,3%	34,7%	38,3%	40,7%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	7,5%	5,9%	4,2%	5,0%	4,0%
Óskráð skuldabréf.....	20,6%	25,1%	26,7%	25,7%	26,6%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	59,7%	65,7%	72,6%	75,6%	81,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	40,3%	34,3%	27,4%	24,4%	18,1%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	28.330	27.330	26.495	25.402	24.575
Fjöldi lífeyrisþega.....	9.172	8.140	7.177	6.125	5.268
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	71.469	68.408	66.284	63.992	61.700
Stöðugildi *.....	31,7	29,7	26,7	24,4	23,0
Fjárhæðir á föstu verðlagi (í m.kr.)					
Iðgjöld.....	36.397	34.397	32.988	30.793	160.422
Lífeyrir.....	11.254	9.658	8.071	6.767	5.710
Hreinar fjárfestingartekjur.....	110.251	104.394	31.893	40.051	11.946
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	846	764	743	555	458
Breyting á hreinni eign.....	134.549	128.366	56.068	63.522	166.199
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	69,4%	68,0%	66,0%	63,8%	59,5%
Örorkulífeyrir.....	26,6%	27,8%	29,6%	31,6%	35,5%
Makalífeyrir.....	2,3%	2,3%	2,4%	2,5%	2,5%
Barnalífeyrir.....	1,7%	1,9%	2,0%	2,1%	2,6%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	30,9%	28,1%	24,5%	22,0%	3,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,3%	2,2%	2,3%	1,8%	0,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	13,6%	14,9%	5,1%	6,9%	2,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,10%	0,11%	0,12%	0,10%	0,10%

* Stöðugildi LSR á árinu 2020 voru 54 talsins, þar af var hlutdeild A-deildar 31,7 stöðugildi og B-deildar 22,3.

Viðauki I

Deildaskipt yfirlit LSR 2020

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar og séreignardeildar

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins

Engjateigi 11

105 Reykjavík

711297-3919

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	2020	2020	2020	2020	2019
Iðgjöld	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Iðgjöld sjóðfélaga	9.149.187	340.814	1.010.846	10.500.847	9.735.424
Iðgjöld launagreiðenda	26.329.190	1.191.010	575.360	28.095.560	25.976.942
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(11.102)	0	30.507	19.405	12.151
Lífeyrishækkunar	0	22.232.387	0	22.232.387	20.447.691
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði	316.438	156.907	0	473.345	454.627
Innborganir og uppgjör vegna skuldbindinga	0	8.095.925	0	8.095.925	8.188.970
Séreignariðgjöld ráðstafað inn á fasteignalán	0	0	(441.259)	(441.259)	(420.680)
	<u>35.783.714</u>	<u>32.017.043</u>	<u>1.175.453</u>	<u>68.976.210</u>	<u>64.395.126</u>
Lífeyrir					
Heildarfjárhæð lífeyris	10.828.947	57.157.490	705.880	68.692.318	62.918.906
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	234.820	19.191	0	254.011	241.634
	<u>11.063.767</u>	<u>57.176.682</u>	<u>705.880</u>	<u>68.946.329</u>	<u>63.160.541</u>
Hreinar fjárfestingartekjur					
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum ...	83.060.825	32.506.840	1.694.804	117.262.469	104.619.515
Hreinar tekjur af skuldabréfum	26.157.744	8.434.420	79.165	34.671.329	39.251.345
Vaxtatekjur af bundnum bankainnistæðum	0	0	361.315	361.315	347.375
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	(317.280)	359.877	1.980	44.577	1.089.074
Vaxtatekjur (gjöld) af iðgj. og öðrum kröfum	2.528	6.207	0	8.735	(2.722)
Fjárfestingargjöld	(511.706)	(84.070)	(3.562)	(599.337)	(483.245)
	<u>108.392.111</u>	<u>41.223.275</u>	<u>2.133.701</u>	<u>151.749.088</u>	<u>144.821.342</u>
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	831.490	566.236	16.645	1.414.370	1.301.077
Önnur gjöld	0	369	0	369	12.099
	<u>831.490</u>	<u>566.605</u>	<u>16.645</u>	<u>1.414.739</u>	<u>1.313.176</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	132.280.568	15.497.032	2.586.630	150.364.230	144.742.751
Hrein eign frá fyrra ári	729.490.704	268.540.344	19.490.348	1.017.521.397	872.778.645
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	861.771.272	284.037.377	22.076.978	1.167.885.627	1.017.521.397

Efnahagsreikningur

	2020	2020	2020	2020	2019
	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Eignir					
Fjárfestingar					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	437.484.801	148.071.113	11.499.535	597.055.449	471.460.193
Skuldabréf	390.586.830	121.873.103	1.082.709	513.542.641	501.118.548
Bundnar bankainnstæður	0	0	9.122.628	9.122.628	8.354.466
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	59.618
	<u>828.071.631</u>	<u>269.944.216</u>	<u>21.704.872</u>	<u>1.119.720.719</u>	<u>980.992.824</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur	2.684.641	358.508	1.083	3.044.233	2.664.120
Aðrar kröfur	184.364	80.122	9.965	274.452	227.789
	<u>2.869.006</u>	<u>438.630</u>	<u>11.049</u>	<u>3.318.685</u>	<u>2.891.909</u>
Ýmsar eignir					
Varanlegir rekstrarfjármunir	422.263	0	0	422.263	429.189
Handbært fé	31.020.021	15.633.015	390.748	47.043.785	35.506.781
	<u>31.020.021</u>	<u>15.633.015</u>	<u>390.748</u>	<u>47.043.785</u>	<u>35.506.781</u>
Eignir samtals	<u>862.382.920</u>	<u>286.015.861</u>	<u>22.106.669</u>	<u>1.170.505.450</u>	<u>1.019.820.703</u>
Skuldir					
Áfallin lífeyrisskuldbinding	131.649	203.596	0	335.245	311.303
Aðrar skuldir	479.999	1.774.889	29.691	2.284.578	1.988.004
Skuldir samtals	<u>611.648</u>	<u>1.978.485</u>	<u>29.691</u>	<u>2.619.823</u>	<u>2.299.307</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>861.771.272</u>	<u>284.037.377</u>	<u>22.076.978</u>	<u>1.167.885.627</u>	<u>1.017.521.397</u>
Eignir utan efnahagsreiknings					
Krafa á launagr. skv. 33. gr. laga nr. 1/1997		538.941.258		538.941.258	508.218.196

Sjóðstreymi

	2020	2020	2020	2020	2019
Inngreiðslur	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
lögjöld	35.403.370	31.948.443	1.180.751	68.532.564	64.533.405
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	94.832	85.354	3.365	183.551	645.714
Aðrar inngreiðslur	72.960	30.042	0	103.002	161.032
	<u>35.571.162</u>	<u>32.063.839</u>	<u>1.184.115</u>	<u>68.819.117</u>	<u>65.340.151</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	11.028.300	56.907.469	690.001	68.625.770	63.142.764
Rekstrarkostnaður	766.954	541.369	13.771	1.322.094	1.224.227
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	8.373	0	0	8.373	0
Aðrar útgreiðslur	219.185	44.864	9.419	273.468	273.464
	<u>12.022.811</u>	<u>57.493.702</u>	<u>713.191</u>	<u>70.229.704</u>	<u>64.640.455</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>23.548.351</u>	<u>(25.429.862)</u>	<u>470.924</u>	<u>(1.410.587)</u>	<u>699.697</u>
Fjárfestingarhreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.350.565	575.648	23.695	1.949.909	2.880.083
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(121.294.615)	(47.915.854)	(2.600.725)	(171.811.193)	(104.974.572)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	89.353.093	69.506.940	2.565.412	161.425.444	87.990.470
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	68.198.671	20.872.513	38.799	89.109.983	61.420.529
Keypt skuldabréf	(64.997.241)	(20.394.956)	(209.611)	(85.601.808)	(65.952.125)
Seld skuldabréf	17.479.333	720.083	158.462	18.357.877	21.240.860
Ný bundin innlán	0	0	(412.000)	(412.000)	(410.000)
Seldar fullnustueignir	0	59.688	0	59.688	0
Gjöld vegna fullnustueigna	0	(71)	0	(71)	(634)
	<u>(9.910.194)</u>	<u>23.423.991</u>	<u>(435.968)</u>	<u>13.077.830</u>	<u>2.194.610</u>
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé	13.638.157	(2.005.871)	34.956	11.667.242	2.894.307
Gengismunur af handbæru fé	(409.584)	280.731	(1.385)	(130.238)	440.638
Handbært fé í upphafi árs	<u>17.791.448</u>	<u>17.358.156</u>	<u>357.177</u>	<u>35.506.781</u>	<u>32.171.835</u>
Handbært fé í lok árs	<u>31.020.021</u>	<u>15.633.015</u>	<u>390.748</u>	<u>47.043.785</u>	<u>35.506.781</u>

Kennitölur LSR

Fimm ára yfirlit	2020	2019	2018	2017	2016
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	14,9%	16,6%	5,6%	7,6%	3,0%
Raunávöxtun.....	11,0%	13,6%	2,3%	5,7%	0,9%
Hrein raunávöxtun.....	10,9%	13,4%	2,1%	5,6%	0,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	6,4%	5,6%	4,7%	5,6%	6,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	6,5%	5,6%	4,6%	1,4%	0,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	46,5%	42,4%	37,6%	35,7%	34,6%
Skráð skuldabréf.....	26,7%	28,4%	32,5%	36,4%	37,6%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	6,8%	5,6%	4,5%	4,9%	3,8%
Óskráð skuldabréf.....	19,1%	22,6%	24,6%	23,0%	23,0%
Bankainnistæður, bundnar.....	0,8%	0,9%	0,8%	0,0%	0,9%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	59,1%	63,9%	70,0%	71,0%	75,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	40,9%	36,1%	30,0%	29,0%	25,0%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	32.837	32.128	31.703	30.809	30.324
Fjöldi lífeyrisþega.....	27.093	25.472	23.805	21.142	19.626
Fjöldi sjóðfélaga í árslok *.....	115.342	112.840	111.065	107.053	104.798
Stöðugildi.....	54,0	53,0	49,7	48,4	49,3
Fjárhæðir á föstu verðlagi (í m.kr.)					
Iðgjöld.....	66.030	63.546	61.024	75.968	171.857
Lífeyrir.....	66.001	62.328	58.781	50.744	46.081
Hreinar fjárfestingartekjur.....	145.267	142.913	46.922	57.701	9.884
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	1.354	1.284	1.309	1.011	930
Breyting á hreinni eign.....	143.941	142.835	47.844	81.915	134.719
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	82,2%	82,1%	81,7%	80,4%	79,6%
Örorkulífeyrir.....	5,9%	5,9%	5,9%	5,9%	6,3%
Makalífeyrir.....	11,3%	11,7%	12,2%	13,4%	13,8%
Barnalífeyrir.....	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Aðrar útgreiðslur.....	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	100,0%	98,1%	96,3%	66,8%	26,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,1%	2,0%	2,1%	1,3%	0,5%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	13,9%	15,3%	5,4%	7,3%	1,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,13%	0,14%	0,15%	0,13%	0,13%

* Fjöldi sjóðfélaga í árslok er samlagður fjöldi sjóðfélaga í öllum deildum LSR. Það hefur þau áhrif að einhverjir sjóðfélagar eru taldir oft en einu sinni.

Kennitölur fyrir árið 2017 hafa verið endurreiknaðar m.t.t. sameiningar LH við B-deild LSR en hún tók gildi 01.01.2018. Kennitölur árána 2016 og fyrr hafa hinsvegar ekki verið endurreiknaðar og eru því ekki að fullu samanburðarhæfar.